

Jaarverslag 2007

- Psychiatrisch Ziekenhuis **Bethaniënhuis**
- Centrum voor Beschut Wonen en Psychiatrische Zorg aan Huis **De Sprong**
- Psychiatrisch Verzorgingstehuis **De Landhuizen**

Redactiecomité

Marc De Cuyper, Leo Eyselbergs, Louis Mentens,
Bart Meyers, Lutgart Van Dongen (eindredacteur),
Jan Van Doren, medewerkers algemeen secretariaat

Fotografen

Leo Eyselbergs en anderen

Ontwerp en lay-out

www.hetgeelpunt.be

Verantwoordelijke uitgever

Gui Rusch

Het Psychiatrisch Centrum in cijfers

Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniënhuis

626 plaatsen en bedden

Aantal opnames: 1.948

Aantal ligdagen: 178.034

Psychiatrisch Verzorgingstehuis De Landhuizen: 152 plaatsen

Beschut Wonen De Sprong: 95 plaatsen

Psychiatrische Zorg aan Huis: 145 opgevolgde casussen

Aantal medewerkers

Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniënhuis

Mannen: 151

Vrouwen: 642

Psychiatrisch Verzorgingstehuis De Landhuizen

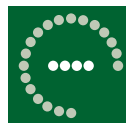
Mannen: 7

Vrouwen: 108

Centrum voor Beschut Wonen en Psychiatrische Zorg aan Huis De Sprong

Mannen: 3

Vrouwen: 19

Het Psychiatrisch Centrum Bethanië maakt deel uit van de groep
Emmaüs. Maatschappelijke zetel: Edgard Tinellaan 1c - 2800 Mechelen.

Voorwoord

Een vriendelijke en correcte bejegening

De nood aan psychiatrische hulpverlening in Vlaanderen wordt jaar na jaar groter. Heeft dit met een toenemende maatschappelijke druk of met een afnemende weerbaarheid van de Vlaming te maken? We weten het niet.

Feit is dat vorig jaar 6 % meer cliënten een beroep deden op onze diensten. De ligduur, gemiddeld over alle afdelingen, bedroeg 57 dagen, maar verschilt nogal tussen de behandel eenheden. Zo verblijven onze patiënten gemiddeld twee jaar op de afdeling van het Psychiatrisch Ziekenhuis met de laagste doorstroming en 4,4 dagen op de psychiatrische spoed.

De psychiatrische spoedopnameafdeling, een cruciale zenuwknop van het Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniën-huis waar voortdurend een hectische activiteit heerst, had in 2007 toch nog tijd om te feesten. Op 28 november vierde de afdeling immers haar tienjarig bestaan. Bij deze gelegenheid werd de aanwezigen een inkijk gegund op een opname-eenheid waar de snelheid van handelen verzoend wordt met diagnostiek, binnentreden in de eenzaamheid van een crisis en zoeken naar een nieuw perspectief.

De eerste en belangrijkste opdracht van het Psychiatrisch Centrum Bethanië is kwalitatief hoogstaande en veilige zorg bieden. Algemeen wordt aangenomen dat het voor het leveren van kwaliteit belangrijk is om variatie te vermijden. In de mate dat men ervoor kan zorgen dat de best mogelijke praktijken nauwgezet beschreven worden

in procedures en processen en vervolgens even correct uitgevoerd worden, bereikt men volgens gerenommeerde auteurs een hoge kwaliteitsstandaard.

Het is dan ook niet voor niets dat we de voorbije jaren veel aandacht hebben besteed aan het op punt stellen van procedures, primaire en ondersteunende processen. Vooral de zorgprocessen werden daarbij scherp tegen het licht gehouden. Ze werden beschreven en herschreven op basis van gefundeerde behandelvisies. Het interdisciplinair behandelplan van elke cliënt wordt binnen de eerste veertien dagen van opname opgemaakt in het perspectief van een goed voorbereid ontslag. Daarbij houden we in ons handelen niet enkel rekening met de vragen van onze cliënten, maar leggen we, indien mogelijk, graag ons oor te luisteren bij de betrokken familie.

Alle goede bedoelingen ten spijt verloopt echter niet altijd alles vlekkeloos. Er gaat al eens iets fout in de uitvoering van afspraken en procedures en het gebeurt dat er ruis ontstaat in de communicatie. Vooral de overgangen binnen het zorgtraject zijn zeer kwetsbaar op dit gebied. Knoop punten in de zorgverlening noemen we dit. Niet goed doorgegeven afspraken bij de transfer van een cliënt van de ene afdeling naar de andere, of een onvoldoende voorbereid ontslag leiden tot kwaliteitsverlies. Het vermijden van deze knopen werd dan ook vooropgesteld als één van de belangrijke actiepunten in het beleidsplan 2007-2008.

Kwaliteitsvolle zorg leveren in een grote complexe organisatie met 930 medewerkers is geen sinecure. Gelukkig kan informatica een flinke steun in de rug betekenen. Onder meer op vlak van informatie en communicatie zijn we er het laatste decennium geweldig op vooruitgegaan. De computer als onze steun en toeverlaat? In dit jaarver slag willen we graag ruim aandacht besteden aan de ondersteunende rol van de informatica in de psychiatrische zorgverlening.

Gestroomlijnde processen, goede procedures, snelle en efficiënte communicatie: het zijn alle noodzakelijke middelen om kwaliteitsvol werk af te leveren. Maar, de essentie van wat we horen te doen, wordt er niet door gevat. In wezen komt het immers altijd op hetzelfde neer. Het is de warme intermenselijke, therapeutische relatie die de kern vormt van het helend proces. In de mate dat patiënten daarbij vriendelijk bejegend worden door hun hulpverleners nemen de kansen op een succesvolle behandeling exponentieel toe. Gelukkig geven onze, met de computer verwerkte, tevredenheidsenquêtes keer op keer aan dat om en bij de 95 % van onze cliënten zich op een correcte en vriendelijke manier behandeld voelt. Dit zijn bemoedigende cijfers, ze geven aan dat we goed bezig zijn!

Gui Rusch
Algemeen directeur

Nachtmerrie wordt werkelijkheid

Een virusuitbraak is één van de ergste zaken die een informaticus kan meemaken in zijn carrière. In de maand oktober is het ons overkomen ...

Het was al bij al een rustige morgen tot omstreeks 10.30 uur onze telefoons bleven rinkelen. Wij kregen een aantal zeer rare oproepen gaande van "Ik kan niet meer aanloggen" tot "Mijn pc herstart spontaan". Omdat het hier ging over verschillende gelijklopende oproepen ging er bij ons een belletje rinkelen. Het zal toch niet waar zijn zeker ... Is er een virus actief ...? Na enkele controles op het netwerk waren we zeker. We waren geïnfecteerd. Op dat moment word je geconfronteerd met allerlei gevoelens: kwaadheid, ongelooft, je hebt gefaald. Wij beseften onmiddellijk de enorme gevolgen voor de werking van onze ziekenhuizen. Iedereen staakte zijn dagelijkse taken en concentreerde zich op het opzetten van noodscenario's. We hebben alle contact met de buitenwereld (het internet en onze andere sites) verbroken. Op een dergelijk moment ben je blij dat je kunt terugvallen op je team ... We beseften meteen dat we de komende dagen niet veel thuis gingen zijn ... Collega's van andere sites kwamen helpen en we probeerden de situatie onder controle te krijgen. We contacteerden externe partijen in de hoop dat we sneller terug operationeel zouden zijn. Spijtig genoeg hadden we te maken met een nog ongekend virus waardoor ook externe partijen ons niet echt verder konden helpen. Ondertussen kregen we van onze gebruikers enorm veel steun en begrip. We wisten dat dit iedereen trof en toch bleef iedereen vol begrip voor onze inzet. Uiteindelijk heeft het bijna 2 weken geduurd vooraleer alles terug onder controle was. We hebben enorm veel uren gewerkt en waren allemaal moe. Maar omdat alle collega's er bleven voor gaan, hebben we elkaar erdoor getrokken. We hebben onze les voor de toekomst in ieder geval geleerd ...

Peggy Vervoort
Geïntegreerde Informaticadienst

De computer op de zorgeenheden

Pluspunten

- 1) Dankzij de informatica kunnen we efficiënt en snel gegevens doorgeven aan collega's.
- 2) Eenmaal je ermee weg bent, verloopt werken op de computer zeer vlot.
- 3) Eindelijk is alle informatie op één plaats te vinden. Alle informatie staat gestructureerd en duidelijk bij elkaar. Het overzicht is vergroot. Dankzij het intranet en het PDP (elektronisch patiëntendossier) is informatie makkelijk terug te vinden.
- 4) We rommelen niet meer in hopen papier, maar zoeken snel in de logisch geordende databestanden.
- 5) Het grote voordeel van het elektronisch patiëntendossier is de mogelijkheid van informatieverzameling over een langere tijd. Evoluties kunnen we veel beter opvolgen.
- 6) Een uitgesproken pluspunt van het PDP is de eenduidige manier van gegevensverzameling.
- 7) De elektronische observaties in het PDP zijn goed leesbaar in tegenstelling tot de vroegere handgeschreven observaties!

Minpunten

- 1) Werken met de computer kan soms tijdrovend zijn. Het gebruik en de verkenning van nieuwe technologieën vergen veel tijd die ten koste gaat van de directe patiëntenzorg.
- 2) Een technische panne heeft enorm veel invloed op de werking, niet in het minst omdat we tijdelijk niet meer aan gegevens kunnen. Ook beperkte mankementen die tot vertraging leiden, zijn storend.

De computer- en netwerkpanne van afgelopen najaar toonde pijnlijk aan dat we niet meer zonder informatica kunnen. In hoeverre dit het gevolg is van een gecreëerde afhankelijkheid laten we in het midden.

- 3) Medewerkers met weinig praktische computerkennis missen deze vaardigheid ... Zelfs met bijscholingen is dat moeilijk bij te benen.
- 4) Over de plaatsing van de computers moeten we goed nadenken. De technisch meest vanzelfsprekende plaats is daarom niet de meest praktische.
- 5) Er zijn veel verplicht in te vullen gegevens in het elektronisch patiëntendossier. Dit vergt veel administratief werk dat ten koste gaat van de rechtstreekse contacten met de patiënten.

Kruispunt

Het elektronisch patiëntendossier (PDP)

De meest gebruikte toepassing is uiteraard het elektronisch patiëntendossier.

Dit digitaal dossier heeft vele voordelen als je de vergelijking maakt met handgeschreven dossiers. De observaties zijn te allen tijde leesbaar, eenvoudig oproepbaar volgens datum, zelfs ontslagen patiënten kunnen heropgeroepen worden, enz. Het laatste jaar is deze toepassing nog uitgebreid met een apart vakje dat aangevinkt kan worden volgens de aard van observatie. Dit stelt ons in de mogelijkheid doktersconsulten, therapieën e.d. te filteren per soort en vergemakkelijkt de voorbereiding van een uitgebreide patiëntenbespreking.

Een belangrijk onderdeel van het dossier is het interdisciplinair behandelplan. Het bevat de krachtlijnen van de behandeling en geeft ons een mooi overzicht van de stappen die we zetten in de systematische, inhoudelijke behandeling per patiënt. Het is zeer gebruiksvriendelijk en is makkelijk en snel oproepbaar. Het is interessant dat we de historiek kunnen raadplegen om de behandel-doelen van een vorige opname te bekijken. Min of meer gelijklopend hiermee wordt de patiënt geobserveerd en geëvalueerd volgens het verpleegplan van Gordon. Deze gegevens zijn ook snel en efficiënt digitaal in te brengen. Kortom, het PDP is een zeer interessant, gebruiksvriendelijk en centraal middel in de behandeling van de patiënt.
Stroom

Aantal computers in het Psychiatrisch Centrum Bethanië (eind 2007)

Psychiatrisch Ziekenhuis: 259
Beschut Wonen: 4
Psychiatrisch Verzorgingstehuis: 19
Gemeenschappelijke diensten: 151
Totaal: 433 pc's

Verskillende softwarepakketten in het Psychiatrisch Centrum Bethanië

134 verschillende pakketten, waarvan bv. PDP (= elektronisch patiëntendossier) op 226 computers is geïnstalleerd.

We vinden in het PDP snel en gemakkelijk allerhande informatie terug zoals anamnese, medicatiefiches, administratieve gegevens, formulier bij ontvluchting, verpleegkundige gegevens, psychologenrapporten, enz.

Hobbitstee

De gemeenschappelijke PDP-taal vergemakkelijkt ook de uitwisseling van ervaringen.

Hobbitstee

Het PDP laat ons toe in snel tempo te zien of de patiënt al vroeger op de psychiatrische spoedopname werd opgenomen. Hoe kwamen de vorige opnames tot stand? Hoe was de patiënt bij aankomst? Welke eerste zorgen werden toegediend? Welke diagnose is toen gesteld? Door deze gegevens boven te halen, herinneren we ons de patiënt en zijn verhaal. De onbekende factoren en onvoorspelbaarheid op de psychiatrische spoedopname verminderen hierdoor.

Psychiatrische spoedopname

Dankzij de informatisering slagen we erin om een samenhangend dossier samen te stellen en onze briefings helderder te stofferen en efficiënter te laten verlopen.

Panzowe en Moeder-Kindeenheid

Hoewel de investering in de verkenning van nieuwe technologieën veel tijd vergt, merken we dat deze investering na verloop van tijd loont. Bij de omgang met observaties stellen we de vooruitgang vast ten opzichte van het papieren tijdperk: van observaties met een eerder 'ventilerende' functie naar een overdracht van informatie.

Wel

We komen professioneler en meer georganiseerd over als we informatie en afspraken onmiddellijk vinden en kunnen doorgeven.

Rivendel

Het huidige elektronisch patiëntendossier boet in aan overzichtelijkheid door de te grote opsplitsing in aparte vakjes.

Rohan

Informatisering in de geestelijke gezondheidszorg

Zoals in alle geledingen van de maatschappij is het informatiegebruik in de geestelijke gezondheidszorg de laatste jaren ook toegenomen. Jaar na jaar worden er nieuwe toepassingen in gebruik genomen, die toelaten om bedrijfsprocessen op een andere - en hopelijk efficiëntere - manier in te richten. Het nieuwe telefonie- en alarmeringssysteem dat de techni-

sche dienst opzet, zal gebruikmaken van het IT-netwerk. Dat dit nieuwe vereisten naar beschikbaarheid oplegt, spreekt voor zich.

Personeelsplanning en tijdsregistratie worden in 2008 verder geautomatiseerd, zodat de papieren verlofkaarten in 2009 tot het verleden zullen behoren.

Het huidige intranet zal in 2009 aangepast worden aan de nieuwe noden en zal meer dan ooit het intern communicatiemiddel bij uitstek worden.

Begin 2008 wordt in samenwerking met onze partner Partezis ook gestart met het in kaart brengen van de basisprocessen van ons Psychiatrisch Ziekenhuis. Dit moet in de toekomst resulteren in een nieuw en beter geïntegreerd elektronisch patiëntendossier, waaruit ook de nodige beleidsinformatie gegenereerd kan worden.

De kers op de taart is de vervanging van het bestaande administratief systeem. Het administratieve pakket (AZIS) is na jaren trouwe dienst technologisch verouderd en moet vervangen worden door een nieuw pakket. Deze zeer ingrijpende wijziging moet resulteren in een stabiele en goed geïntegreerde omgeving die een antwoord biedt op de actuele administratieve noden en tevens de uitdagingen van de nabije toekomst aankan.

Door het steeds intensievere gebruik van IT groeit ook de afhankelijkheid van IT. Systemen en structuren die origineel opgezet werden om enkele toepassingen te ondersteunen, voldoen niet langer aan de wensen rond gebruikerscomfort, beschikbaarheid en veiligheid.

2008 zal dan ook een scharnierjaar voor de Geïntegreerde Informaticadienst zijn. De eerste helft van 2008 wordt gebruikt om de processen en de technologie onder de toepassingen opnieuw in te richten, zodat er een gezonde basislaag bestaat voor de grote informatiseringsstappen die hierboven opgesomd werden.

Het moge duidelijk zijn: 2008 wordt een boeiend jaar, de daaropvolgende jaren nog veel boeiender ...

*Joris Everaert
Waarnemend directeur informatica*

Informatica brengt ons tijdsbesparing

Op meerdere afdelingen slagen teamleden erin om tijdens de vergadering de belangrijke afspraken en elementen uit de patiëntenbespreking rechtstreeks in de respectievelijke elektronische patiëntendossiers in te brengen. Het gebruik van de laptop tijdens de vergaderingen levert flinke tijdswinst op. De uitgespaarde tijd komt rechtstreeks de patiënten ten goede.

Horizon, Monding

Intranet

Sinds de start van het intranet in 2004 kan nieuws op een snelle en directe wijze aan alle medewerkers worden gecommuniceerd. De informatie is permanent en overal beschikbaar. Via intranet kunnen we bepaalde administratieve formaliteiten eenvoudig afhandelen: patiëntenbewegingen, de beschikbaarheid van een dienstwagen nazien, snelle afrekening van budgetten, patiëntensticker bestellen, ...

Het intranet is bovendien een goede weerslag van de open cultuur van het ziekenhuis.

Haast alle beleidsverslagen en procedures vinden we hierop terug, alsook de inhoudelijke informatie over de verschillende zorgeenheden, het geneesmiddelencompendium, de interne telefoonnummers, ... Naar onze mening is het een overzichtelijk, toegankelijk instrument, op voorwaarde dat er voldoende computers aanwezig zijn.

Stroom

Intranet geeft de collega's een geruststellend gevoel. Alle noodzakelijke en actuele procedures staan op intranet. Ze zijn makkelijker consulteerbaar dan de lijvige procedureboeken.

Amarant 3

De kwetsbaarheid van het informaticaplatform blijft een belangrijk gegeven, maar dit is een fenomeen dat verder reikt dan ons Psychiatrisch Ziekenhuis.

Rohan

E-mail

Sinds enkele jaren is iedereen met e-mailberichten vertrouwd en is het een uitstekend medium voor de communicatie met rechtstreekse en onrechtstreekse collega's. Voor ons als roulementsmedewerkers is het wel een beperking dat we geen e-mail rechtstreeks extern kunnen versturen. Dit gaat wel via onze hoofdverantwoordelijke. We denken eraan in de toekomst ook de Outlook-agenda te gaan gebruiken in plaats van onze 'klassieke' afsprakenkaft.

Stroom

We kregen hier net een e-mail binnen dat Amarant nog degelijke tweedehandse rolstoelen heeft. We hebben snel een optie genomen in het belang van het extra comfort voor onze minder mobiele patiënten. Met de tamtam van vroeger waren we schromelijk te laat gekomen.

Rozenbottel

Het jaar in beeld

26 januari 2007

'Kunstgrepen. Over creativiteit in de psychiatrie.'

In dit symposium kozen de psychiatrische centra van Duffel en Zoersel voor de creatieve invalshoek in de breedst mogelijke zin. Welke plaats krijgt creativiteit in het therapeutisch proces van de patiënt?

In het aanwervingsbeleid van het Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniënhuis is er oog voor het aantrekken van personen met een specialisatie in de non-verbale therapievormen.

Het jaar in beeld

Februari 2007

9 februari 2007 Winterhappening

De medewerkers van de dienst vrije tijd zijn al 30 jaar bruggenbouwers. Zij bouwen bruggen tussen al diegenen die op het domein verblijven, tussen het Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniënhuis en de mensen uit de gemeente. Ze bouwen bruggen naar de verenigingen uit Zoersel en Malle. De dienst vrije tijd zette zijn vierde decennium in met een manifestatie in het kader van de actie AndersGewoon. Op de winterhappening was de bruisende energie, inzet, motivatie en creativiteit van velen voelbaar. Samen met de verenigingen uit de wijde omgeving en de talloze vrijwilligers werden bergen verzet.

In februari werd de toegangscontrole op Kering geïnstalleerd. De sleutelbos verdwijnt ten voordele van de personeelsbadge. Kering is het vierde gebouw dat met de elektronische toegangscontrole is uitgerust. Klaverblad, Kavel en Amarant werden eerder al uitgerust met het systeem.

Internet

Internet wordt steeds meer samen met de patiënt gebruikt. We kunnen via deze weg informatie opzoeken, onder meer over opleidingen, vacatures, huisvesting, ... Het gebruik van internet bespaart menige bezoeken aan allerlei kantoren.

De afdelingen gebruiken internet bij het toeleiden naar de samenleving. Patiënten ervaren een lagere drempel bij hun zoektocht naar hobby's en opleidingsmogelijkheden.

Minas, dagbehandeling Kim en Horizon

Onlangs hebben ook de patiënten de toegang tot het internet tot hun beschikking. Zeker op een gesloten afdeling waar mensen minder contact met de buitenwereld hebben, is dit een meerwaarde. Daarnaast helpt het hen vertrouwd te raken met een medium dat niet meer weg te denken is uit de hedendaagse wereld.

Stroom

Iedereen wordt tegenwoordig geconfronteerd met informatica: thuis, op het werk of in de vrije tijd. Daarom is informatica niet meer weg te denken in ons aanbod voor patiënten. Er staan acht computers in het administratief atelier. We krijgen veel vragen voor basiscursussen Word en Excel, maar ook voor geavanceerde software zoals het werken met een database. We hebben onlangs een internetcursus uitgewerkt.

De volgende cursus zal het leren bewerken van digitale foto's zijn. De maatschappelijke evolutie gaat razendsnel en is moeilijk op de voet te volgen. Gelukkig worden we fantastisch geruggensteund door de Geïntegreerde Informaticadienst. Als we ze nodig hebben, zijn ze er. Dit draagt er toe bij dat we doorzetten en werk op maat kunnen leveren.

Reva-ergo

Er is een computer met internet geïnstalleerd voor de patiënten. Helaas hebben sommigen via dit instrument een 'virtuele vriendenkring' opgebouwd, maar ik zie anderen toch wel contacten onderhouden met hun eigen achterban of dit instrument gebruiken om zich voor te bereiden op het leven na de opname (vacatures, uurregelingen van de bussen).

Rozenbottel

Bestellingen

Het nieuwe elektronische bestelsysteem ontgroeit stille-tjesaan de kinderziektes. De snellere en vlottere werkwijze via scanning levert tijdswinst op ten voordele van de patiëntenzorg.

Loriën

De bestellingen voor dieetproducten en andere algemene bestellingen leggen geen lang parcours meer af, maar verlopen vlot via e-mail.

Amarant 3

En nog meer bureautica

Tenslotte doen de teamleden zeer vaak een beroep op de verschillende onderdelen van het Officepakket. Naast Outlook worden vooral Word en Excel dagelijks gebruikt om verslagen te maken, voorbereidingen op te stellen, therapieën uit te werken, enz. Presentaties via PowerPoint hebben de slides op overheadprojectors zo goed als helemaal vervangen.

De automatisering zal zich gestaag verderzetten. Vandaag leven er vragen voor het elektronisch kunnen doorgeven van de resultaten van bepaalde medisch-technische diensten zoals het labo. Er zijn ook vragen naar de verdere ontwikkeling van de elektronische communicatie met de keuken. Het afmelden van maaltijden via e-mail kan bv. nog niet.

Niet alle personeelsleden zijn even enthousiast, maar ook de meest onervaren personeelsleden overwonnen hun weerstand, al is het mondjesmaat. Zo vindt iedereen het onder-tussen normaal dat de dienstregeling bijgehouden wordt op de computer, dat de aanwezige patiënten elektronisch worden geregistreerd, dat contacten met leveranciers, opdrachtgevers, afdelingen, collega's per e-mail verlopen, dat er een raadpleegbaar elektronisch patiëntendossier is waar belangrijke dagobservaties van Reva-ergo kunnen ingevuld worden.

Reva-ergo

Met de hulp van de patiënten en medewerkers van het administratief atelier van Reva-ergo zijn alle weekendvieringen van de drie cycli A, B, C op computer gezet. Op de gemeenschappelijke R-schijf kunnen de afdelingswerkers alle woord- en communievieringen vinden en meteen printen op een door hen gekozen lettergrootte. Op deze wijze dragen de pastores niet alleen hun steentje bij aan efficiënt werken, maar ook aan milieubewust handelen door papierbe-zuiniging.

Pastorale dienst

Ik kom nog uit de tijd dat moeizaam met schrijfmachine, carbonpapier (en veel 'Tipp-Ex') gelijksoortige werkstukken werden afgeleverd.

Voor de eeuwigheid, zo leek het althans, want het origineel werd volop gekopieerd. En was de 'master' zoek dan moest het maar vanaf een kopie gebeuren. Tot er een moment kwam dat een bijna onleesbaar A4-tje door de kopieer-machine werd gehaald.

Nu is het origineel steeds oproepbaar, maar wat een groter voordeel is: het is veel gemakkelijker om mee te gaan 'met onze tijd en de inzichten die op dat moment gangbaar zijn'. Bijvoorbeeld: een kleine herformulering van een zin maakt soms een wereld van verschil.

Wat toen 'de alcoholist' was, is nu 'iemand met een problematisch gebruik'.

Zo komt die 'iemand' toch beter tot zijn recht, vind ik.

Ivo, Rozenbottel

Haalbaarheidsstudie AZIS 2.0 voor psychiatrische ziekenhuizen

Vanaf januari start Partezis met een project dat als doel heeft te evalueren of de nieuwe AZIS 2.0-toepassing geschikt is voor de psychiatrische ziekenhuizen. AZIS 2.0 biedt een totaaloplossing voor ziekenhuizen, waarin zowel patiëntadministratie als zorgtoepassingen zijn opgenomen. Het Psychiatrisch Centrum Bethanië zal doorheen dit project fungeren als model- of referentie-ziekenhuis. Dit houdt in dat Peter Michiels (stafmedewerker automatisering van Psychiatrisch Centrum Bethanië) het project mee zal sturen en ondersteunen in nauwe samenwerking met mensen van Partezis. Daarnaast zal er in de loop van het project een beroep worden gedaan op vertegenwoordigers van de verschillende disciplines binnen het ziekenhuis. Zij zullen inhoudelijk bijdragen aan het project vanuit hun kennis en expertise over de dagelijkse zorgverlening.

Het Psychiatrisch Centrum Bethanië neemt hierin een pioniersrol op zich in een project rond een zeer toekomstgerichte toepassing, gebaseerd op een wereldwijd verspreid platform (SAP).

Ilonka Haaker

Relatiebeheerder

Partezis, Leuven

De informatisering maakt het werk op de verpleegafdeling onpersoonlijker en omslachtiger. We worden voortdurend geconfronteerd met aanpassingen. Als de server uitvalt, zijn we technisch werkloos.

Merel

Peter Van Pelt
Psychiatrisch Verzorgingstehuis
De Landhuizen

“Doe er dagelijks maar een half uurtje bij”,

antwoordde ik toen de arbeidsgeneesheer mij vroeg of het werken met een beeldscherm het voorbije jaar was toegenomen. Inderdaad, het pc-gebruik blijft maar toenemen. Klavier en scherm vervangen meer en meer pen en papier.

Uurroosterformulieren zijn een Exceldocument geworden. Archiefdozen worden vervangen door Wordmappen. De boekentas is verschrompeld tot een USB-stick. Outlook halveert het telefoongebruik en door het e-mailen hoor je nog maar zelden een personenzoemer biepen. Een hele ontwikkeling in het dagelijks beheer van diensten en afdelingen.

Allerlei softwareprogramma's, intranet, elektronisch patiëntendossier en internet geven ons de mogelijkheden om efficiënt te informeren, te communiceren en te organiseren. En dat is een noodzakelijke evolutie.

Om de enorme toestroom van steeds uitbreidende administratie en snel evoluerende processen in de gezondheidszorg controleerbaar te houden en werkbaar te maken, zijn informatisering en automatisering onmisbaar geworden.

E-mail is een nieuwe communicatievorm geworden. Een e-mailtje gaat sneller dan een telefoon of een persoonlijk

bezoek. En dat is tijdsbesparend. In dit veranderingsproces heb ik niet het gevoel dat medewerkers van elkaar vervreemden. Er blijft nog ruimte voor persoonlijk overleg. Denk maar aan het aantal uren van brieven en vergaderen.

Het elektronisch patiëntendossier is op weg een schone uitvinding te worden. Het bewaart en ordent gegevens die anders in tientallen kisten of schriften moeten gezocht worden.

Naar mijn gevoel heeft de informatisering en automatisering geen negatieve invloed op onze bewoners. Of ik mijn bestellingen nu elektronisch doe, mijn uurroosters in Excel maak, mijn patiëntendossier in PDP schrijf of mijn vergaderingen via intranet en e-mail organiseer: het maakt niet uit voor mijn bewoners. Het 'waar is de tijd van toen-verhaal' dat ik gezien mijn anciënniteit zou kunnen aanhalen, heeft geen zin. Het aspect informatisering in onze samenleving evolueert snel. Deze evolutie betwisten en bekampen is een dode discussie.

De vraag of het nu allemaal beter is dan vroeger lijkt mij niet relevant. De vergelijking van de geestelijke gezondheidszorg van nu met die van 30 jaar geleden kan je ook niet loskoppelen van de geëvolueerde tijdsgeest. Onze samenleving is voortdurend in beweging en verandering, zo ook de kwaliteitsnormen. Automatisering en informatisering zijn hierin verweven.

Voor of na de informatisering in het Psychiatrisch

Centrum Bethanië, we zijn altijd 'goed bezig' geweest en we doen nog steeds ons best om kwaliteitszorg te bieden.

De intermenselijke relatie tussen bewoner en zorgverlener staat nog steeds centraal in onze taak en is nog steeds onze verantwoordelijkheid. De uiteindelijke kwaliteit van behandeling en zorgverlening blijft gestoeld op bejegening en gelijkwaardigheid, positieve werkinzet en professioneel enthousiasme.

Een huis vol computers is wel noodzakelijk, maar een thuis met bekwame en respecterende hulpverleners is zeker zo belangrijk voor onze bewoners.

Automatisering en de logistieke diensten

Tijdig en juist factureren

Op de dienst facturatie en debiteurenbeheer zijn goed geautomatiseerde en betrouwbare systemen van levensbelang.

Het volledige proces van registreren en factureren gebeurt met speciaal daarvoor voorziene programma's op computer. Alleen met de steun van die systemen kunnen we tijdig de juiste facturen aanmaken voor de patiënten of bewoners. Het is daarom belangrijk dat we de juiste en volledige gegevens van de verschillende afdelingen en diensten tijdig binnenkrijgen.

Ook de opvolging van de betalingen van de patiënten en bewoners gebeurt volledig automatisch. De meesten betalen gelukkig correct, maar toch zijn er ook meerdere patiëntenfacturen die niet zo vlot betaald worden. Deze facturen kunnen tot een juridische procedure leiden bij de vrederechter. Ook bij de opvolging van deze dubieuze debiteuren maken we gebruik van sterk geautomatiseerde systemen.

Wij zijn ons bewust van de belangrijkheid van een goede dienstverlening aan de patiënten van onze ziekenhuizen. Dit gebeurt enerzijds door goede en volledige (financiële) informatie mee te delen, en anderzijds door tijdig een correcte factuur aan te bieden. En daaraan wordt dagelijks gewerkt.

Facturatie en debiteurenbeheer

Het centraal adressenbestand bewijst zijn nut

Wij maken sinds enkele jaren gebruik van een centraal adressenbestand (Accesstoepassing). Hierin registreren we verschillende gegevens van externe en interne contactpersonen. Tevens kan er een onderscheid gemaakt worden in groepen bv. huisartsen, scholen, overheid, psychiaters met een privépraktijk, ... De voordelen van dit programma zijn dat een wijziging in de coördinaten slechts één keer ingevoerd moet worden en dat we altijd up-to-date gegevens hebben.

Met dit centraal adressenbestand zorgen we vooral voor de logistieke ondersteuning bij symposia, lezingen, feestelijke openingen: het verzamelen van adresgegevens, het samenstellen van de adreslijst, het versturen van de uitnodigingen en de registratie van de inschrijvingen.

Directiesecretariaat

Het jaar in beeld

Rationeel energieverbruik

Het dossier 'Isolatiewerken verwarmingsinstallaties' is door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (Vipa) goedgekeurd. Er wordt 35.000 euro toegewezen voor investering in energiebesparende maatregelen. Na de isolatie van alle stookplaatsen is er een theoretisch te verwachten besparing van 66.782 m³ gas (t.o.v. 1.324.000 m³ gas in totaliteit) voor 8.760 bedrijfsuren.

Dit komt neer op een besparing van 5 % van het totale gasverbruik van het Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniënhuis.

Mireille Daemen
Systeemtherapeute

Helpt informatica de patiëntgerichtheid/klantgerichtheid vooruit?

Internet levert een weten (kennis) dat beïnvloedt. Het gebruik van internet levert ons toegang tot veel informatie. Met een druk op de knop kunnen we artikels, boeken en interviews consulteren. Uiteraard gebruiken onze patiënten internet om informatie op te zoeken over hun diagnose. Niet enkel de patiënten, maar ook de familieleden, vrienden en kennissen googelen en consulteren allerlei bronnen voor meer uitleg over het gedrag, reacties en uitspraken van hun familielid, vriend of kennis. Als hulpverlener is het best je hiervan bewust te zijn. Het zou zelfs de behandeling kunnen helpen als we zicht hebben op wat patiënten en hun omgeving weten over hun ziekte en behandelingsmogelijkheden en als we weten in hoeverre dit hun handelen stuurt. Hun weten is wel een ander soort kennis dan dat van hulpverleners. Patiënten en hun omgeving hebben misschien een meer selectief weten opgebouwd. De herkomst van de informatiebronnen op internet is niet zo doorzichtig. Door wie wordt deze informatie op internet gezet? Wetenschappers, zelfhulpgroepen, farmaceutische firma's, ervaringsdeskundigen, ...? Welke accenten leggen deze informatieverschaffers in hun informatie? Weten is niet alleen selectief op vlak van 'welke ingangspoort wordt genomen om te kijken naar deze psychische ziekte', maar ook op het vlak van de hoeveelheid bronnen die deze mensen geconsulteerd hebben om hun weten op te bouwen. Hoe volledig is de informatie weergegeven op internet? We zouden kunnen stellen dat het al een vorm van hulpverlening kan zijn als hulpverleners bewust omgaan met dit soort weten, en hoe dit weten kan beïnvloeden.

De keuken voert nieuwe bestelregeling in

Voeding is erg belangrijk in een gezondheidsinstelling. Enerzijds is de juiste voeding een must voor de gezondheid van de patiënt/bewoner. Anderzijds weegt de voeding in belangrijke mate op de globale kosten.

Naast de plateaus met de maaltijden wordt ook nog voeding geleverd voor 'tussendoortjes'. Denk maar aan de drank, koekjes bij de koffie, fruit, ...

In 2007 werd werk gemaakt van een nieuwe bestelwijze. Het huishoudelijk en verpleegkundig departement sloegen de handen in elkaar en bepaalden per afdeling welke voedingsmiddelen aangeleverd kunnen worden en in welke hoeveelheden. Daarbij wordt zowel rekening gehouden met de concrete noden van de afdeling als met de financiële aspecten. Deze lijsten worden per afdeling op intranet gepubliceerd in een lijst die regelmatig bijgewerkt kan worden. Daarmee behoren de onduidelijke bestelbonnetjes en nodeloos bestelde voedingswaren tot het verleden ... en zetten we een stap naar meer gezonde voeding en een gezonder financieel beheer.

Keuken

We zoomen even in op een informaticatoepassing die onder meer tot een rationeler energieverbruik leidt.

Sauter is een systeem voor de sturing van allerlei processen. Voor de processen die op het systeem zijn aangesloten, kunnen alarmen, sturingen en programmatie ingesteld worden.

Enkele voorbeelden van toepassingen zijn:

- Alarmen van pompen/ketels komen centraal binnen. Hierdoor zijn vroege interventies mogelijk zonder dat de gebruiker ongemakken ervaart.
- Nachtverlaging van verwarmingsinstallaties.
- Stilleggen van sommige luchtgroepen (nachtregime).
- Sturing van verlichting.
- ...

Alle te sturen contacten worden per gebouw aangesloten op lokale onderstations. Deze onderstations worden onderling verbonden met een telefoniekabel voor de communicatie met de centrale op de technische dienst.

Energiebesparing dankzij de automatisering

Op de technische dienst komt veel automatisering kijken mede als gevolg van de omvang van het Psychiatrisch Ziekenhuis en de decentrale ligging van de infrastructuur. De kunst is de hoeveelheid van en de verscheidenheid aan technieken beheersbaar te houden. Makkelijk is deze opdracht niet aangezien de verschillende toepassingen meestal gebruikmaken van andere software. We maken momenteel voor volgende toepassingen gebruik van de computer en dito software:

- Toegangscontrole (Siemens).
- Gebouwenbeheersysteem (Sauter).
- Zoemersysteem (Televic).
- Telefonie (Nextira One).
- Opvolging preventief onderhoud/gepresteerde uren technische dienst (MES).
- Opvolging bestelbons (SAP).

Het jaar in beeld

Dagbehandeling 'Horizon' en 'Kim' vernieuwden hun werking

Dagbehandeling is een unieke formule van intense psychotherapie overdag en kunnen vertoeven in het eigen thuismilieu 's avonds en in het weekend. Zelfreflectie, dagstructuur en ondersteuning zijn drie belangrijke pijlers van de dagbehandeling.

Goede zorgverleners zijn kostbaar voor de patiënten

'Zorg voor de zorgenden' is erg cruciaal. Hoe beter de ondersteuning voor de medewerkers, hoe deskundiger het handelen naar patiënten met psychische problemen. Daarom werkte men in het verpleegkundig en paramedisch departement een vormingsweek uit voor de verpleegkundigen die één jaar in dienst zijn. Vele ervaren zorgverleners zijn nauw betrokken bij deze vormingsweek en reiken de jongeren handvatten voor hun dagelijkse praktijk.

Allerlei onderwerpen passeren de revue zoals info over medicatie en ziektebeelden, patiënttoewijzing, aspecten van communicatie als feedback geven en communicatie in groep, wetgevende en deontologische aspecten verwerkt in casussen, het herstel van de communicatie met de patiënt na een agressie-incident, ...

Het jaar in beeld

Maart 2007

1 maart 2007

De komst van dr. Mark Drijkoningen bracht versterking voor het team van de psychiaters. Hij zet zijn expertise in bij patiënten die voor het eerst in contact komen met een psychiatrische opname.

1 maart 2007

Kruispunt heropent omwille van de grote vraag naar een open aspecifieke opnameafdeling.

Op Kruispunt kunnen 34 mensen terecht omwille van diverse psychische problemen. Patiënten drukken bij aankomst op de afdeling bv. uit dat ze zich depressief voelen na zware klappen in het leven of ze voelen een grote behoefte aan rust na traumatische gebeurtenissen. Anderen geven bv. aan telkens opnieuw vast te lopen in het leven.

Het team van Kruispunt

SAP is een beheerssoftware die ook buiten het financiële luik kan gebruikt worden voor bv. human resources, logistiek, gebouwenbeheer, ...

Honderden kilo's papier uitgespaard

Het Psychiatrisch Centrum Bethanië is tien jaar geleden voor het luik 'financiën' nl. aankoop, boekhouding, debiteuren- en crediteurenadministratie gestart met een volledig nieuw softwarepakket SAP (System Applications and Products for dataprocessing). SAP is een beheerssoftware die ook buiten het financiële luik kan gebruikt worden voor bv. human resources, logistiek, gebouwenbeheer, ... Het is ook een geïntegreerde software, wat betekent dat alle onderdelen van het programma aan elkaar gekoppeld zijn. Alle functionaliteiten zijn beschikbaar in de software, maar het Psychiatrisch Centrum Bethanië bepaalt als klant welke modules geïnstalleerd worden. In tien jaar tijd zijn we geëvolueerd van een

boekhouding op honderden kilo's papier naar een transparant softwarepakket waar elke onregelmatigheid eenvoudig opspoorbaar is. Het softwarepakket biedt vele functionaliteiten om de administratieve werking nog te optimaliseren. Regelmatig worden er dan ook optimalisaties doorgevoerd en nieuwe modules uitgetest en geïmplementeerd. Zo is in 2007 de opvolging van alle leningen geautomatiseerd binnen SAP en is er veel tikwerk uitgeschakeld door het automatisch inlezen van boekingen en het uitbreiden van het automatisch betalen van facturen en kostennota's.

Boekhouding

Slimme koppelingen

Dé toepassing waar het bij de personeelsdienst om draait, is het e-Blox programma van het sociaal secretariaat SD Worx.

In deze (internet)databank worden de gegevens van alle personeelsleden ingevoerd en constant up-to-date gehouden.

Vanuit dit programma trekken we de verschillende rapporten en extracten. We behandelen deze verder in gangbare pakketten als Excel en Word zodat we antwoord kunnen geven op de diverse vragen van de verschillende afdelingen.

De wisselende vragen en permanent wijzigende wetgeving zorgen ervoor dat er voortdurend nood is aan aanpassingen en nieuwe rapportering. Altijd werk aan de winkel met andere woorden.

Zo denken we momenteel intensief na over hoe de gegevens van het komende tijdsregistratiesysteem gekoppeld kunnen worden aan de bestaande loon- en rapporteringsprogramma's.

Deze uitdaging zal ons de komende tijd allicht bezighouden, maar de realisatie draagt voor het Psychiatrisch Centrum zeker bij tot een tijdssparende en juridisch correcte werking.

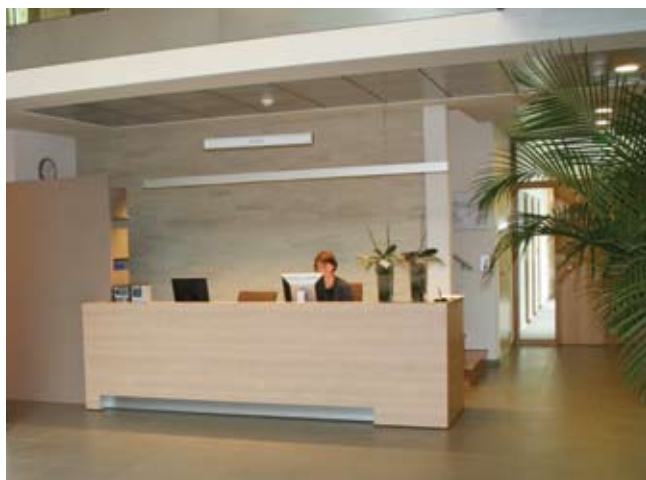
Personeelsdienst

Tim Reyntjens
Elim

Het gebruik van de computer in het staflokaal

Als 29-jarige zorgverlener maakte ik de overgang mee van het rapporteren in grote dikke kaften naar het invoeren van data rechtstreeks in de computer. De schrijfcultuur moest stilaan meer plaatsmaken voor het toetsenbord en sinds de implementatie van het elektronisch patiëntendossier, kortweg PDP genaamd, is schrijven als het ware overbodig geworden. Reeds nu al een stukje nostalgie? Misschien wel, maar dit gevoel verdwijnt echter snel, wanneer ik denk aan tal van troevende die het computergebruik en de ermee gepaard gaande specifieke software in zich meedragen. Ik geef enkele voorbeelden: PDP leent zich er toe om op een efficiënte manier patiënt-cliëntgerelateerde informatie te verwerken en te raadplegen, de pc is een handig instrument tijdens de briefings, de laptop die tijdens teamvergaderingen wordt gebruikt om rechtstreeks de procesbesprekingen van cliënten te rapporteren, enz. De informatisering binnen de geestelijke gezondheidszorg kan mijns inziens dan ook een bijdrage leveren aan een kwaliteitsvolle zorgverlening aan de patiënt/cliënt. Uiteraard is het niet de bedoeling dat we verworden tot 'beheerders' van iemands elektronisch patiëntendossier, maar blijft het rechtstreeks in relatie treden met de patiënt/cliënt van primordiaal belang!

Dienst in de kijker

De medewerkers van de patiëntenadministratie kunnen we best als spijfiguren benoemen. Ze onderhouden veelvuldig contact met de patiënten en de medewerkers van de meest diverse diensten. Met veertien vrouwen en één man staan ze dagelijks, ook op zon- en feestdagen, ten dienste van al hun klanten.

Aan de balie

Onze belangrijkste opdracht is elke patiënt het gevoel te geven dat hij welkom is. Vaak zijn wij de eerste medewerkers die de patiënten en hun familie ontmoeten.

Meermaals horen wij de eerste bange vragen. Vanaf hun eerste stap in het ziekenhuis moeten mensen zich verwacht voelen en ervaren dat ze met hun zorgvragen hier terecht kunnen. Een professioneel onthaal is een absolute must.

We delen de algemene onthaalbrochure uit en begeleiden mensen naar hun zorgseenheid. Waar nodig organiseren we samen met de afdelingswerkers een infomoment waarop we de kostprijs van een opname duidelijker toelichten.

Tijdens hun verblijf kunnen patiënten met allerlei vragen bij ons terecht: uitleg over de ziekenhuisfactuur, verzekeringen, het bestellen van een krant, postzegels, kopieën, faxen, wasjetons, ... Voor de betaling van het voorschot en van de waarborgen (bv. een kastsleutel) zijn de patiënten bij ons aan het goede adres.

Om het bewaren van geld op de afdelingen te vermijden, bieden we als service de mogelijkheid om dagelijks aan een daartoe ingericht loket 'zakgeld' af te halen.

We staan ook in voor de inschrijvingen voor de poliklinische raadplegingen. Sinds de start van de polikliniek in 2000 groeide het aantal consulten met meer dan een factor tien.

Het eerste telefonisch contact

Alle inkomende telefoonlijnen nemen wij voor onze rekening en we loodsen de telefonische oproepen zo snel mogelijk naar de juiste personen.

Tussendoor vullen we elke dag het bord met de vergaderkalender in en beheren we het veelgebruikte kopieerapparaat.

Snelle registratie

Onze service op administratief vlak is onontbeerlijk. Een snelle registratie van alle bewegingen van opname tot ontslag is van groot belang zodat deze gegevens in een mum van tijd beschikbaar zijn in het elektronisch patiëntendossier. We zorgen eveneens voor de elektronische gegevensuitwisseling tussen het ziekenhuis en de ziekenfondsen en waken erover dat zowel de ziekenfondsen als de patiënten correcte facturen ontvangen.

De zittingen van de vrederechter, een zo rustig en gecoördineerd mogelijk verloop

Wij zorgen wekelijks voor een vlot verloop van de zittingen. We ontvangen de advocaten en de familie van de patiënten, we begeleiden de patiënten van en naar de zitting en proberen ze waar nodig te informeren en gerust te stellen.

Centraal meldpunt

Ons Psychiatrisch Centrum heeft een centraal meldpunt waar inwoners van de gemeente en plaatselijke instanties met hun vragen en klachten terecht kunnen.

De telefoons van dit centraal meldpunt komen op onze dienst terecht. We doen onmiddellijk het nodige om de vragen en klachten bij de juiste personen te bezorgen.

Dispatching

Dagelijks verdelen we een massa post, zowel intern als extern.

Vroeger

Het takenpakket van weleer is hoegenaamd niet meer vergelijkbaar met dat van vandaag. Vroeger was één van de hoofdtaken van de patiëntenadministratie de verdeling en manuele verwerking van de zakgeld van patiënten met daarbij een uiterst beperkte administratieve verwerking van gegevens.

Met de komst van de pc's groeiden de taken snel aan! We begonnen zelf de administratieve gegevens te verwerken en we zetten onze eigen administratieve dossiers op. De toename van het werk was eveneens het gevolg van de stijging van het aantal patiëntenbewegingen (opnames en ontslagen), de aangroei van de ambulante patiënten in daghospitalisatie en nabehandeling, de uitbreiding van het Centrum voor Beschut Wonen en Psychiatrische Zorg aan Huis en de uitgebreidere verplichte registraties van tal van gegevens.

Door de nieuwe wet op de bescherming van de goederen van 1991 werd de verdeling van de patiëntengelden langzaam overgenomen door het KBC-kantoor dat zich op de campus vestigde. Met het verdwijnen van dit kantoor in 2002 werden we opnieuw genoodzaakt zelf een distributiesysteem op te zetten voor de verdeling van het zakgeld van de patiënten, dat de bewindvoerders en andere instanties voor hen storten. Dit resulteerde in de oprichting van onze huidige dienst 'zakgeldadministratie'. Dankzij een gesofisticeerd computerpakket kan deze dienst zeer klantvriendelijk werken tot groot genoegen van onze patiënten, maatschappelijk werkers en andere medewerkers.

Voortaan kunnen medewerkers hier eveneens terecht voor de 'verwen- en therapeutische budgetten' van de afdelingen.

Het takenpakket van de patiëntenadministratie is met de jaren zo gegroeid dat deze dienst zijn huidige team van vijftien personen absoluut nodig heeft voor het werk op vier locaties.

Het jaar in beeld

20 en 21 maart 2007

Een geslaagde solidariteitsweek. Vele handen maken het werk licht.

Talrijke vrijwilligers zorgden voor lekkere solidarismaaltijden.

Altijd met evenveel toewijding ontvangen de zorgverleners laatstejaarsleerlingen van het secundair onderwijs voor een inleefstage. In 2007 waren er leerlingen van het Sint-Norbertusinstituut Antwerpen, Onze-Lieve-Vrouwinstituut Berchem, Xaveriuscollege Borgerhout, Mater Dei Instituut Brasschaat en Sint-Jan Berchmanscollege Malle.

We betreuren het dat we niet kunnen ingaan op alle aanvragen omdat de leerlingen deze kennismakingsdagen als bijzonder waardevol ervaren.

Mikke Engels
Maatschappelijk werker

Zoals zovelen verkeer ik in de ban van het medium computer

Voor de jongeren onder ons, waarschijnlijk een stomme opmerking, maar wees ervan overtuigd jongelui, de computer was er niet altijd.

De tijd van carbon, blaadjes met Tipp-Ex, gescheurde typlinten, dossiers vol doorslagjes van getypte brieven, ... Waar is de tijd? Veel sakkeren ook, want meer dan eens moest het tikwerk hernomen worden.

Modern times!

Uitspraken zoals: "Zend me maar even een sms'je", of "Mail me die gegevens even door", of "Kan ik dat bestand downloaden?", of "Ik scan die gegevens wel even voor je", enz. mogen dan tegenwoordig wel vertrouwd in de oren klinken, niet zó lang geleden was dit nog Chinees voor gevorderden!

De computer voorziet ons van het grootste gemak. Alles is op een wip geklaard! Communicatie gaat snel en efficiënt via e-mail. Weg met de papierwinkel! Zeg, en wat te vinden van internet en

Google met al zijn opzoekmogelijkheden? Zoek je een verwijzadres: sociale kaart op internet. Zoek je een appartementje: woon-sites via Google. Zoek je een telefoonnummer: 1207 via Google! Om dan nog te zwijgen over al de instanties die over een eigen website beschikken waar je alle mogelijke informatie kan terugvinden! Zelfs voor vragen binnen onze eigen organisatie slechts één adres: intranet!

Ja, we worden op onze wenken bediend! Het werken wordt comfortabeler, maar we spenderen wel uren aan onze computer!

Wat betekent dit nu eigenlijk voor de hulpverlening aan onze patiënten?

Worden ze beter bediend nu de computer is ingeburgerd? Ik pijnig mijn hersens. De computer blijft voor mij in de eerste plaats een uitstekend hulpmiddel om informatie te geven, te verkrijgen en te delen, maar het gebruik ervan blijft voor mij beperkt tot een ondersteunende functie. Het is weliswaar zo dat allerlei bronnen vrij toegankelijk zijn en dat heeft zijn invloed op de

zorg voor onze patiënten. In elk geval betekenen snelle antwoorden op gestelde vragen een meerwaarde. Samen met de patiënt aan de computer zitten en surfen op het internet op zoek naar een woonst, werk, enz. kan het effect hebben dat hij zich nauwer betrokken voelt bij de stappen die ondernomen worden m.b.t. resocialisatie.

Anderzijds zorgt de computer voor extra werk! Registraties van allerlei aard worden ons opgelegd. In die zin rest er ons minder tijd voor gesprekken met onze patiënt. De tijdswinst die ons de snelle communicatie via e-mail e.a. oplevert, wordt opgeheven door het extra werk van registraties ...

Ik denk dat het medium aanleiding geeft om anders te communiceren, zowel met externe personen als met onze patiënten. We hebben andere manieren gevonden, zijn mee geëvolueerd met de beschikbare technologie ... Eigenlijk zijn we gewoon mee met onze tijd zeker?

Moderne hulpverleners in moderne tijden!

Het jaar in beeld

April 2007

1 april 2007

Het Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniënhuis neemt deel aan het therapeutisch project aangaande de ondersteuning van mensen met een niet-aangeboren hersenletsel (NAH) en hoopt zo zijn steentje bij te dragen tot een betere continuïteit van zorg en uiteindelijk zorg op maat. Nieuw is dat regionaal overleg en coördinatie van zorg gesubsidieerd worden.

Talent in Zoersel

Huisartsen in spe leren tijdens hun opleiding aan de Universiteit Antwerpen omgaan met personen met psychiatrische problematiek. Verpleegkundigen en sociotherapeuten van het Psychiatrisch Centrum Bethanië zijn geëerde simulatiepatiënten omdat ze zich goed kunnen inleven in personen met depressieve klachten, gedragsproblemen of een afhankelijkheidsproblematiek.

23 en 24 april 2007

De missie in praktijk, het verhaal van de witte raven. Elk jaar is er een kwaliteitsdag waarop alle medewerkers van het Psychiatrisch Centrum uitgenodigd zijn. Naast de toelichtingen over het beleidsplan staat telkens één thema centraal. In 2007 legden de collega's via een film aan elkaar uit hoe iedereen elke dag zijn steentje bijdraagt aan de verwezenlijking van de missie. Enkele witte raven dompelden zich onder in het werk van collega's en deelden hun persoonlijke belevingen met de aanwezigen op de kwaliteitsdag.

Mei 2007

11 mei 2007

Het nieuwe atelier voor administratief werk op Reva-ergo werd in gebruik genomen en richt zich tot patiënten die interesse hebben in computergebruik. Ze kunnen computervaardigheden op hun tempo aanleren en/of onderhouden of zich voorbereiden op een administratieve baan.

Over zoenen en zo

De studiegroep 'Intimiteit, seksualiteit en relaties' ging van start. Aan deze groep nemen medewerkers deel vanuit het Psychiatrisch Ziekenhuis, het Psychiatrisch Verzorgingstehuis en Beschut Wonen. Ze zochten actuele artikels over het thema op en bereidden een werkmop voor. Gaandeweg gaan ze in dialoog met elk zorgverleningsteam over dit thema en stimuleren daarmee de bespreekbaarheid ervan.

De vakgroep bewegingstherapie engageerde zich actief in de teamdagen van de afdelingen. De expertise van de psychomotorische therapeuten is onontbeerlijk in de behandeling van de patiënten, maar evenzeer in de vormingssessies van teams. Via expressie en samen opdrachten vervullen, leren de teamleden ontzettend veel over grenzen stellen, het probleemoplossend vermogen van de groep, uitsluitingsmechanismen en leiderschap.

21 tot 25 mei 2007

Patiënten van de sector psychozorg en hun familie waren van harte welkom om kennis te maken met verschillende kunstvormen in diverse workshops onder leiding van gerenommeerde kunstenaars.

Dr. Marc Van Steenkiste
Psychiater

De laptop in de therapiekamer

In de 'Psychoanalytische Perspectieven', een tijdschrift waarvan de naam voor zich spreekt, verscheen in 1985 een artikel getiteld: 'Mijn computer, mijn genot'. Daarin zegt een vrouw tot haar psychoanalyticus: "Ik weet niet wat mijn man daar nu aan heeft. Ik geloof dat hij meer aan die computer heeft dan aan mij." Dan volgt een zeer ingewikkelde Kafkaïaanse uitleg waarin de psychoanalyticus uiteindelijk tot de conclusie komt dat hij de vrouw kan geruststellen: "Het fallisch genot dat haar man uit de computer haalt, zal in het niets verzinken bij het genot dat hij bij haar 'meer' kan krijgen." Meer nog: "Waar het spelen met de computer vermoeiend wordt, blijft de vrouw voor de man de moeite waard." Ja, zo staat het er.

Als vrouw zouden deze Kafkaïaanse zekerheden mij geen vertrouwen schenken.

Ooit zat ik op een politiekantoor. Ik was getuige geweest van een vluchtmisdrijf

en kwam mijn verklaring afleggen. Ik mocht het verhaal doen, de agent zou wel opschrijven. Hij keek niet erg gerust, maar toch vastbesloten naar het computerscherm. Het ging niet vlot. Om de paar zinnen moest ik "Eakes waagde!" omdat de computer niet echt gewillig was. De agent besepte echter heel goed dat ongeduld en agitatie hier volstrekt nutteloos waren. Een computer wil nu eenmaal niet mee als hij niet correct wordt benaderd. Ineens leek het daar echter grondig mis te gaan. Mijn verklaring werd met een duidelijk gebaar onderbroken. De agent verloor nog steeds niet zijn koelbloedigheid en werkte nu prioritair met een bijna aandienlijke ernst aan het probleem op zijn scherm. Uiteindelijk konden we weer verder.

"Het is wat met die computers. En als je niet oplet, ben je alles kwijt!"
"Ja, het is miserie."
Uiteindelijk raakte de verklaring opgeschreven. De printer stond aan de andere kant van het gebouw. De agent vroeg mij te wachten. Hij kwam even later terug om nog iets te doen op de computer. "Nu zal 't wel gelukt zijn!"
Inderdaad kwam hij nog eens terug met het afgedrukte exemplaar. Hij was

duidelijk blij en trots dat hij de klus weer vlotjes geklaard had. Alleen denk ik niet dat hij mij daarna zou herkennen of mijn verklaring kon navertellen. "Eén ding tegelijk, hé meneer!"

Ik ging ooit naar een dokter voor een banale lichamelijke klacht. Dergelijke bezoeken hou ik liefst zo kort mogelijk. Helaas, een laptop op het bureau! Kort zou het weer niet zijn. Tijdens het hele gesprek bleef de collega diepzinnig naar het scherm kijken terwijl hij mijn verhaal noteerde. Ik had het gevoel dat deze man een zware last torste. Ondertussen zat hij ook nog allerlei zaken op te zoeken. Zijn computer zat vol protocollen die je kon openen al naargelang het probleem dat zich stelde. Hier hadden we een collega die ongetwijfeld constant evidence-based werkte. Het verliep alweer niet vlot, maar hij droeg met een zekere waardigheid het onvermijdelijke. Bij momenten sprak hij zelfs binnensmonds tegen de computer. Uiteindelijk raakte hij eruit. De printer bezorgde mij een aantal voorschriften. De consultatie naderde haar sombere einde. Bij het afrekenen kwam het gesprek per ongeluk op mijn vrije tijd. We bleken een gemeenschap-

pelijke hobby te hebben. De collega begon te stralen en keek nu werkelijk verheugd in mijn richting. We kwamen aan de deur zelfs nog tot een redelijk aangenaam gesprek. Terug op straat voelde ik mij wat verloren na deze consultatie. Een beetje als een hond in de regen. Maar uiteindelijk was ik toch blij dat ik de collega had kunnen opbeuren.

Anderen hebben echter dieper nagedacht over het effect van de computer als derde partij in een gesprek. Zij beseffen dat de computer een soort overspelig gevoel kan geven bij elk van de partijen. Eén van de manieren om daarmee om te gaan is de totale ontkenning, ook al hangt je kraag vol lippenstift.

Dat deed iemand die ik de schuilnaam Basil zal geven. Hij was computerdeskundige en ik voerde met hem een gesprek over aanpassingen in aangekochte software. Hij stelde allerlei vragen en noteerde mijn wensen direct in de computer. Maar Basil was verkoper en geen agent. Hij moest de klant het gevoel geven dat al zijn aandacht bij hem was. Daarom glimlachte Basil voortdurend en keek hij je steeds aan.

Het jaar in beeld

Juni 2007

15 juni 2007

Het Centrum voor Psychotherapie Elim ontving de Bouwaward van de Vlaamse Vereniging van Technische Diensthoofden van Verzorgingsinstellingen.

De Bouwaward wordt elk jaar uitgereikt aan een ontwerp dat richtinggevend is voor de toekomst van het bouwen in de sector van de gezondheidszorg. Dit betekende een opsteker voor het team dat zich sinds de opening uit de naad werkte voor de opbouw van de cliëntengroep. Op het einde van het jaar kon dit team terecht stellen dat de doelstelling voor het eerste jaar is gehaald.

De voorbereiding van belangrijke nieuwbouwprojecten vormt een onmisbare schakel in het behoud van het eigentijdse karakter van het Psychiatrisch Centrum. De alertheid voor het op peil houden van een hedendaagse accommodatie is permanent aanwezig.

21 juni 2007

Het Milieucharter is een zorgsysteem dat door de Kamers van Koophandel (VOKA) van de Kempen en Mechelen wordt gepromoot met de steun van de provincie Antwerpen.

Op 21 juni 2007 ondertekende het Psychiatrisch Centrum Bethanië dit charter waarmee het zich formeel engageert om de principes van dit project te aanvaarden en zich voor te bereiden op het behalen van het Milieucharter.

22 juni 2007

De administratief directeur lichtte de jaarcijfers toe aan de kaderleden.

Schuin achter hem stond een laptop. Hij was er na lang oefenen in geslaagd met één hand te typen, zelfs tot achter zijn rug en toch te doen alsof zijn arm daar toevallig lag en er helemaal niets te zien was. Het was een moeilijk gesprek. Hij wou mij wel in de ogen kijken, maar ik was gefascineerd door zijn arm die als een dood dier aan zijn lichaam hing met op het einde de vingers die razendsnel tikten op de toetsen zonder dat hij ook maar één keer omkeek. Ik denk dat Basil bijzonder trots was op zijn uitzonderlijk talent. Maar dat mocht hij niet laten blijken natuurlijk of het hele opzet ging verloren. En ik zei best ook niets om hem niet in verlegenheid te brengen.

En dan vragen ze mij nu wat ik denk over de computer in de therapiekamer. Niet gewoon op je bureau om e-mails te bekijken, dossiers te lezen of MPG's in te vullen. Neen, wel een laptop op je schoot tijdens het gesprek met de patiënt.

Ik zal er eens over nadenken. Maar misschien is dat niet nodig. Ik las onlangs dat de vruchtbaarheid daalt bij mannen die te lang met een laptop op de schoot zitten. Wegens opwarming en deze keer niet van de aarde. Als dat zo is, stelt het probleem zich alvast niet meer voor hulpverleners van het mannelijk geslacht. Ik laat nog iets weten.

Psychiatrisch Verzorgingstehuis De Landhuizen

Het Psychiatrisch Verzorgingstehuis De Landhuizen anno 2007: enkele kanttekeningen bij de werking van het voorbije jaar.

Samenwerking tussen verschillende PVT's

Overlegplatform Antwerpen

In 2007 beslisten de verschillende PVT's van de provincie Antwerpen om op regelmatige basis ontmoetingen te organiseren voor de kernteamleden: elkaar leren kennen, van elkaar leren, elkaar aanvullen, samen zoeken, ... Wat in 2007 begon als een ontmoeting van kernteamleden van de verschillende PVT's, wordt in 2008 verder uitgebouwd met ontmoetingsmomenten voor de basismedewerkers.

Ook voor de bewoners van verschillende PVT's wordt gezocht naar verbinding

In de herfst van 2007 organiseerde Psychiatrisch Verzorgingstehuis De Luwte van het Psychiatrisch Centrum Ziekeren te Sint-Truiden een tentoonstelling onder het motto 'PVT natuurlijk'. Alle bewoners van de Vlaamse PVT-instellingen konden een creatief werk inzenden (schilderijen, driedimensionale werken, handwerk, poëzie, ...).

Aan de tentoonstelling was een wedstrijd verbonden waarbij prijzen van de vakjury en publieksprijzen werden uitgereikt.

Vijf van onze bewoners namen hieraan deel. Uit de meer dan honderd inzendingen werden twee van hun werken bekroond.

Godelieve Hendrickx van Sint-Rochus Boven won de derde prijs van de vakjury met haar wandtapijt 'Te land, ter zee en in de lucht'.

Solange Wery van 't Alternatief won de tweede publieksprijs voor haar schilderij 'De stilte van het leven'.

De wereld van de psychiatrische verzorgingstehuizen is een wereld in beweging. Deze beweging wordt grotendeels in gang gezet door het debat van de vermaatschappelijking van de zorg in Vlaanderen: hoe kan deze vorm krijgen daar waar mensen toch blijven wonen binnen een institutie? Wat doen wij met het feit dat psychiatrische ziekenhuizen onder druk komen te staan om de duur van een verblijf in te perken, en de verschuiving die dit teweegbrengt in de organisatie van de zorg?

Psychiatrische verzorgingstehuizen dienen, gezien de steeds langere wachtlijsten, op hun beurt keuzes te maken en zich duidelijker te profileren. Maatschappelijk wordt plaats gezocht voor mensen uit de forensische psychiatrie: PVT? Er is een tekort aan aangepaste opvang voor mensen met een niet-aangeboren hersenletsel: PVT? De leeftijd van de aangemelde bewoners wordt steeds jonger en ... het aantal plaatsen in het Psychiatrisch Verzorgingstehuis blijft momenteel gelijk. Er moet en er wordt dus gekozen, er wordt gebouwd, er wordt gewerkt aan visie en attitude, ...

Hoe krijgt dit vorm in het Psychiatrisch Verzorgingstehuis De Landhuizen? Een tipje van de sluier.

Samenwerking met de gemeente

Via 'AndersGewoon', het Vlaamse beeldvormingsproject en een lokaal samenwerkingsverband tussen professionele zorgorganisaties en de gemeenten Zoersel en Malle, wil het Psychiatrisch Verzorgingstehuis De Landhuizen voor zijn bewoners meer kansen bieden om echt betrokken te worden in het dagelijks leven in de genoemde gemeenten.

We geloven erin dat dit het best tot stand komt door het kennismaken met, door het uitwisselen van ervaringen, door elkaar echt te ontmoeten en door direct menselijk contact.

Samen met de andere zorgvoorzieningen uit de regio werden in 2007 verschillende initiatieven genomen om elkaar beter te leren kennen. In de toekomst willen we de samenwerking bevorderen tussen lokale verenigingen en het Psychiatrisch Verzorgingstehuis.

De uitwerking van een peterschapsformule voor individuele deelname van bewoners aan georganiseerde activiteiten in de gemeente staat onder meer op het programma van het gezamenlijk overleg.

Op (be)zoek bij anderen

Tweemaal gingen we in 2007 een andere instelling bezoeken met een ruime groep medewerkers. De vragen die ons daarbij leidden, waren de volgende. Wat zijn de ervaringen van anderen bij het veranderen van een zorggerichte omgeving naar een woongerichte omgeving? Hoe kan je niet alleen van bouw veranderen, maar ook van houding ten overstaan van de bewoners? Lukt dat bij anderen? Wat kunnen we daarvan leren?

Zowel in het Papieren Moleken te Leuven als in Vijverdal te Maastricht, ontmoetten we geïnspireerde medewerkers die ons sterkten in het verlangen om onze werking verder te laten evolueren naar een levende woonomgeving. Op beide plaatsen blijkt dat dit realiseren een werk van lange adem is, gedragen door mensen die er blijven in geloven. Aan ons de uitdaging!

Het jaar in beeld

Juli 2007

Het Psychiatrisch Centrum Bethanië schreef zich in voor het project van de federale overheid aangaande patiëntveiligheid. Dit engagement laat een nieuwe dynamiek ontstaan op het vlak van patiëntveiligheid en zal de volgende jaren zichtbaar worden in de werkingsaccenten.

Werken met een genogram

We worden allemaal beïnvloed door onze wortels. Door in groep hun genogram op te stellen, staan patiënten van Kruispunt en Rozenbottel stil bij generaties die hen voorgingen. De verschillende visies van groepsleden helpen om het gezinsstelsel anders en ook beter te begrijpen. Waar zinvol, wordt relatie- of gezinstherapie opgestart, waardoor de omgeving van onze patiënten optimaal bij zowel de probleemformulering als bij de behandeling wordt betrokken. Omdat we geloven dat goede zorg voor onze patiënten ook goede zorg voor zijn/haar relaties inhoudt.

Marc De Cuyper
Psycholoog

De computer als therapeut?

De computer is niet meer weg te denken uit ons werk. De meesten van ons zouden met een sterk gevoel van ontredning achterblijven, moest dit wonderlijke, maar soms ook nukkige en onpersoonlijke stuk techniek plots uit ons midden verdwijnen. Persoonlijk beschouw ik de computer als één der weinige echt nuttige uitvindingen van de afgelopen eeuw. Toch kan ik me achter de kritieken scharen die her en der, ook in dit jaarverslag, worden geformuleerd. Zelf ben ik een beetje verbaasd dat niemand gewezen heeft op het inherent vervreemdende en occasioneel communicatiedodende effect van dit medium.

Naast andere maatschappelijke factoren heeft de steeds groter wordende invloed van de informatietechnologie een weerslag op de vorm die de moderne psychopathologie aanneemt. Aan het begin van dit jaar, in een uitzending van ARTE gewijd aan de depressie, werd dit geïllustreerd door de bekende Franse psychiater Ginette Raimbault, die wees op de grote gevaren die zaken

als internet en e-mail potentieel met zich kunnen meebrengen. Er is geen ruimte meer tussen de vraag en zijn bevrediging: men vindt onmiddellijk wat men zoekt, men krijgt direct contact in een schijnbaar vrije sfeer, los van alle verplichtingen. Daar schuilt precies het grote gevaar. Er is geen ruimte meer voor het verlangen, voor zingeving en het opbouwen van een eigen subjectief gevoel. Het is vanuit het psychoanalytische gedachtegoed van Ginette Raimbault dan ook niet meer logisch dat we met een enorme toename geconfronteerd worden van depressies en eetstoornissen, precies de aandoeningen die een uiting zijn van het in gebreke blijven van het verlangen, van het feit dat niets meer achterwege kan blijven en onmiddellijk moet gebeuren. Over de computer is echter ook positiever nieuws te melden. Bij fundamenteel wetenschappelijk onderzoek, ook op het gebied van psychologie en psychiatrie, hebben computerprogramma's al sedert lang hun diensten bewezen. Grootschalig statistisch onderzoek zou ondenkbaar zijn zonder hen. Met computermodellen en computersimulaties tracht men al sedert de jaren zeventig

inzicht te krijgen in de menselijke geest, vooral dan op het gebied van geheugen en cognitie, en tracht men zelfs de werking ervan te verklaren of te voorstellen. Bij dit laatste moet men echter zeer bescheiden blijven. Over de ingewikkelde samenwerking en de interactie tussen de verschillende hersendelen en biochemische processen weet men nog nauwelijks iets, laat staan dat men het kan verklaren in een coherente theorie. Het menselijke brein is bovendien niet alleen hopeloos ingewikkelder dan een computer, maar heeft bovendien een duidelijk surplus, een vloek en een zegen tegelijk. We zijn beziel met een geest, met gevoelens, herinneringen, leervermogen, wil en zingeving. Deze zitten niet alleen vevat in een wederzijds afhankelijk netwerk, dat op zeer kunstmatige wijze van elkaar wordt gescheiden in bv. cognitie en geheugen, maar beïnvloeden mekaar ook wederzijds in een blijvend veranderingsproces.

De computer is met meer succes toegepast op het vlak van psychodiagnostiek. De toepassingen op dit vlak zijn legio. Men kan zelfs verwachten dat de klassieke handgescoorde testen op korte

termijn zullen verdwijnen. Iedereen is het over de grote winst op het gebied van snelheid en nauwkeurigheid eens. De interpretatie zal echter mensenwerk blijven. De therapeut hoeft dus niet bang te zijn te worden vervangen door een machine. Maar kan hij daar wel zo zeker van zijn?

Reeds in de jaren tachtig van de vorige eeuw werden in de Angelsaksische wereld geïnformateerde therapieprogramma's ontwikkeld. De ontwikkelaars ervan verzekerden ons dat hun software in staat was echte empathie te tonen zonder te vervallen in de verstoringen van de tegenoverdracht. Vooral mensen met psychotische en autistische aandoeningen zouden hier baat bij hebben. Getuigenissen van cliënten leken dit te bevestigen. Zij prezen vooral de neutraliteit en objectiviteit van het medium en het feit eindelijk hun diepste bekommernissen bloot te kunnen leggen zonder te worden beoordeeld. Later bleken diezelfde gebruikers hun vervolgingswanen en paranoïde angsten of kwaadheid gewoon op de bedenkers van de software of op de machines zelf te projecteren, doorgaans in nog sterkere mate dan dat ze voor-

dien op hun menselijke therapeuten deden. Echt een succes is het dus nooit geworden. Een variant hiervan is tegenwoordig op internet te consulteren. Het gedrocht heet Mindmentor en is het werk van twee Nederlandse psychologen, gebaseerd op een hele resem benaderingen zoals de cliënt-centered benadering, NLP en de Pavloviaanse gedragstherapie. Het grote voordeel is zijn anonimiteit, voortdurende bereikbaarheid en snelheid. Ja, samen met je onlinetherapeut, heb je maar een uurtje nodig om een antwoord te vinden op je levensvragen. Hij spreekt je nooit tegen. Je krijgt altijd gelijk. Bovendien is hij erg goedkoop, nog geen vijf euro voor een sessie. Mijns inziens hebben we hier met hetzelfde probleem te maken dat werd aangehaald door Ginette Raimbault. Ik geloof ook niet dat dergelijke systemen een therapeutische meerwaarde verschaffen, in tegendeel zelfs. Wetenschappelijke evidentie en de uitspraken van onze patiënten leren ons hetzelfde. Een therapeutische relatie is bij uitstek een menselijke relatie, gebaseerd op een ontmoeting die niet alleen goed, maar ook slecht kan zijn, waar plaats is voor betrokkenheid, empathie, maar ook voor compromis en conflict. Met computers is het net als met bomen, alleen mensen ontmoeten elkaar.

Het jaar in beeld

Augustus 2007

De resultaten van de peiling naar de tevredenheid van familieleden laten onze sterke kanten zien, maar zetten ons eveneens op het spoor van verbetermogelijkheden. Meer dan 90 % van de familieleden waren het erover eens dat hun familielid in goede handen is. Elke zorgverlener mag voor deze bijzonder hoge score een pluim op zijn hoed steken. Ook de vriendelijke omgang van de medewerkers en hun verzorgd voorkomen waardeerden de familieleden sterk.

Een lage score werd gegeven op de betrokkenheid bij de behandeling en het samen bespreken van het toekomstperspectief.

Deze elementen dienen we mee te nemen, o.a. in de verdere uitbouw van de patiëntentoewijzing en de rol van de persoonlijke begeleider.

De scores op de uitspraken geven de beleving van de familie weer. De belangen van de familieleden zijn niet noodzakelijk gelijklopend met de belangen van de patiënten! Dit gegeven geeft aan dat inhoudelijke discussies binnen de zorgtrajecten noodzakelijk zijn om de juiste keuzes te maken in de informatieverstrekking aan en de ondersteuning van de familie.

We trachten de beste zorg te geven aan onze patiënten, maar ook de familie verdient aandacht. Ook in het licht van de behandeling betekent oog voor de ondersteuning van de familie een positieve kracht in het herstel.

't Pensioentje feest

Afscheid van werknemers die met pensioen gingen.

Het jaar in beeld

3 oktober 2007

Veel belangstelling voor de feestelijke opening van het aanloopadres De Honk en de nieuwe burelen van het Centrum voor Beschut Wonen en Psychiatrische Zorg aan Huis De Sprong.

November 2007

Het Centrum voor Beschut Wonen en Psychiatrische Zorg aan Huis De Sprong kocht een huis in Brasschaat. In de woning is er plaats voor zeven mensen. Hiermee vergroot de capaciteit van

Beschut Wonen in het noordoosten van de provincie Antwerpen. Met de zorgpartners in deze regio en de gemeente Brasschaat wordt intensief gezocht naar de mogelijkheden voor de realisatie van een ontmoetingshuis.

1 december 2007

De familiewerking van het Centrum voor Beschut Wonen en Psychiatrische Zorg aan Huis De Sprong organiseerde een benefietconcert met medewerking van het Mandoline-orkest van Brasschaat.

Centrum voor Beschut Wonen en Psychiatrische Zorg aan Huis De Sprong

't Boekske

't Boekske' is een maandelijks infokrantje voor de bewoners van Beschut Wonen De Sprong, de bezoekers van het dagactiviteitencentrum (DAC) Kameleon en het ontmoetingshuis De Honk.

Een redactieraad, samengesteld uit medewerkers en enkele bewoners, zorgt ervoor dat het boekje zijn vorm krijgt. Artikels over uitstappen, de maandkalender, informatie over veiligheid, het puzzelboekje, enz. worden uitgetypt op de computer in Word en Excel. Het afgelopen jaar zijn er enkele veranderingen doorgevoerd. 't Boekske heeft een nieuwe lay-out gekregen. De redactieraad heeft een vast wekelijks overlegmoment ingeruild voor een interactieve werking via USB-stick en e-mail.

Na enkele uren intensief typen en mailen, krijgen we een verrassend resultaat. Alles is helemaal in orde als we de oplage van 90 boekjes in onze handen hebben.

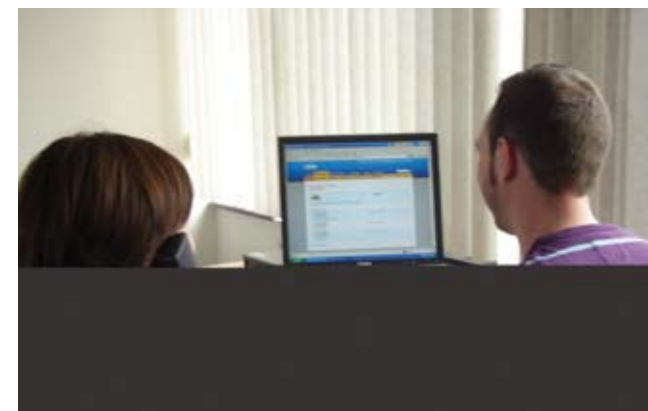
De deadline is gehaald! Op naar de volgende maand!

Re-Actief

Binnen het team 'Activering' is re-Actief de pijler die instaat voor de zoektocht naar vrijwilligerswerk en arbeidszorg.

Gedurende deze zoektocht maken de bezoekers van het dagactiviteitencentrum samen met de begeleiders gebruik van telefoon, e-mail en internet. Ze zoeken informatie over mogelijk geschikte werkgevers. De informatie kan gaan van informatie over een bedrijf of beschutte werkplaats, inhoud van de job, openstaande vacatures tot informatie van contactpersonen. Nadat er een keuze is gemaakt, leggen we contact, telefonisch of via e-mail. Het telefonisch contact wordt gelegd door de persoon zelf of door de begeleider. Het mailen gebeurt via een eigen e-mailadres of via het e-mailadres van DAC Kameleon. Via welke weg en wie het contact legt, is de keuze van de persoon zelf.

Het jaar in beeld

September 2007

Vanaf september werd het project 'Puente' gestart. Dit is een overbruggingsproject dat personen met schizofrenie één jaar lang begeleidt bij de overgang van het ziekenhuis naar huis. Puente is buiten het ziekenhuis gelegen en sluit aan bij de werking van het ontmoetingshuis De Honk.

21 september 2007

Studiemiddag en tentoonstelling van de kunstclub De Facktorij in het Cultureel Centrum 't Zonneputteke in Zoersel.

Oktober 2007

Op de bijeenkomsten van de pastorale stuurgroep lag het accent op de kennisname van en openheid naar diverse religies en levensbeschouwingen. Het afgelopen jaar trokken de verpleegkundige en paramedische staf, de directie en de pastorale dienst zich tweemaal terug op een rustige locatie om dit thema samen te bespreken met vertegenwoordigers van de diverse levensbeschouwingen.

Op de teamdag van Reva-ergo verdiepten de therapeuten zich in het thema 'psychiatrische problemen bij personen met een verstandelijke beperking en autismespectrumstoornissen'. Deze mensen vragen een specifieke therapeutische houding, een gestructureerde aanpak en een eenvoudig, concreet taalgebruik. Dat klinkt eenvoudiger dan het is.

November 2007

27 november 2007

AndersGewoon

Het Psychiatrisch Centrum Bethanië trok op lokaal niveau stevig aan de kar van de beeldvorming. Het thema van de geestelijke gezondheid wordt bespreekbaar en krijgt stilletjesaan een plaats in de beleidsplannen van de lokale beleidsactoren.

Het Psychiatrisch Centrum ontving in samenwerking met Logo Antwerpen-Noord 60 gemeentelijke mandatarissen van 12 gemeenten uit de omgeving.

Het doel van deze avond was mensen met een gemeentelijk mandaat goed informeren en inzicht bijbrengen over geestelijke gezondheidsproblemen. Gemeentelijke mandatarissen zijn belangrijke steunpilaren in het kader van de positieve beeldvorming en zij kunnen initiatieven

nemen waardoor mensen met psychische problemen zo volwaardig mogelijke burgers kunnen zijn.

28 november 2007

De psychiatrische spoedopname realiseerde het afgelopen jaar 499 opnames in 6 bedden en maakte hiermee zijn opdracht waar. De psychiatrische spoedopname is bedoeld om snel mensen te kunnen opvangen in psychiatrische nood en binnen de vijf dagen intern of extern te verwijzen naar aangepaste zorgverlening.

Op 28 november 2007 vierde de dienst zijn 10-jarig bestaan met een zeer gesmaakt symposium.

December 2007

Het uitzicht op de definitieve verankering van 2 vernieuwende projecten was goed nieuws. Op de Riziv-begroting van 2008 is een bedrag van 1,6 miljoen euro voorzien voor de financiering van de Moeder-Kindprojecten. Na meer dan 20 jaar volharding komt er financiering voor dit unieke project.

Minister Inge Vervotte op werkbezoek in de Moeder-Kindeenheid.

Er is een Koninklijk Besluit in de maak dat een definitieve oplossing in het vooruitzicht stelt voor de intensieve behandelingseenheid voor personen met sterke gedragsstoornissen en agressie, Wel. Bovendien zullen de bestaande projecten hun capaciteit kunnen verdubbelen. Voor het Psychiatrisch Ziekenhuis Bethaniënhuis zal deze overheidsbeslissing een uitbreiding betekenen van 8 naar 16 KIB-bedden.

**Psychiatrisch Ziekenhuis
Bethaniënhuis**

Andreas Vesaliuslaan 39
2980 Zoersel

Tel.: 03 380 30 11

E-mail: pcbethanie@emmaus.be

Website: www.pcbethanie.be

**Centrum voor Beschut
Wonen en Psychiatrische
Zorg aan Huis De Sprong**

Zoerselsteenweg 69A

2980 Zoersel

Tel.: 03 385 45 06

**Psychiatrisch
Verzorgingstehuis
De Landhuizen**

Andreas Vesaliuslaan 39

2980 Zoersel

Tel.: 03 380 30 11